

૫. સંવર અધિકાર

ઉપયોગમાં ઉપયોગ, કો ઉપયોગ નહિ કોધાદિમાં,
છે કોધ કોધ મહીં જ, નિશ્ચય કોધ નહિ ઉપયોગમાં. ૧૮૧.

ઉપયોગ છે નહિ આધ્યાત્મિક કર્મો અને નોકર્મમાં,
કર્મો અને નોકર્મ કંઈ પણ છે નહિ ઉપયોગમાં. ૧૮૨.

આવું અવિપરીત જ્ઞાન જ્યારે ઉદ્ભબે છે જીવને,
ત્યારે ન કંઈ પણ ભાવ તે ઉપયોગશુદ્ધાત્મા કરે. ૧૮૩.

જ્યમ અચ્છિતમ સુવર્ણ પણ નિજ સ્વર્ણભાવ નહીં તજે,
ત્યમ કર્મઉદ્યે તમ પણ જ્ઞાની ન જ્ઞાનીપણું તજે. ૧૮૪.

જીવ જ્ઞાની જાણે આમ, પણ અજ્ઞાની રાગ જ જીવ ગણે,
આત્મસ્વભાવ-અજ્ઞાણ જે અજ્ઞાનતમ-આચ્છાદને. ૧૮૫.

જે શુદ્ધ જાણે આત્મને તે શુદ્ધ આત્મ જ મેળવે;
અણાશુદ્ધ જાણે આત્મને અણાશુદ્ધ આત્મ જ તે લહે. ૧૮૬.

પુણ્યપાપયોગથી રોકીને નિજ આત્મને આત્મા થકી,
દર્શન અને જ્ઞાને ઠરી, પરદ્રવ્યઈચ્છા પરિહરી, ૧૮૭.

જે સર્વસંગવિમુક્ત, ધ્યાવે આત્મને આત્મા વડે,—
—નહિ કર્મ કે નોકર્મ, ચેતક ચેતતો એકત્વને, ૧૮૮.

શ્રી દિગંબર જૈન સ્વાધ્યાયમંદિર ટ્રસ્ટ, સોનગાઠ - ૩૬૪૨૫૦

શ્રી સમયસાર-પદ્ધાનુવાદ]

[૧૯

તે આત્મ ધ્યાતો, જ્ઞાનર્થનમય, અનન્યમયી ખરે,
બસ અલ્ય કાળે કર્મથી પ્રવિમુક્ત આત્માને વરે. ૧૮૮.

રાગાદ્ધિના હેતુ કહે સર્વજ્ઞ અધ્યવસાનને,
—મિથ્યાત્ત્વ ને અજ્ઞાન, અવિરતભાવ તેમ જ યોગને. ૧૯૦.

હેતુઅભાવે જરૂર આસ્ત્રવરોધ જ્ઞાનીને બને,
આસ્ત્રવભાવ વિના વળી નિરોધ કર્મ તણો બને; ૧૯૧.

કર્મો તણા ય અભાવથી નોકર્મનું રોધન અને
નોકર્મના રોધન થકી સંસારસંરોધન બને. ૧૯૨.

